

Залавяйки се въ 1859 г. да разгледа въ специална студия „Политиката на Русия и на великите държави“, той заема напълно отрицателно становище по възможността да ни се окаже помощ отъ тия държави, правейки рѣзка отлика между тѣхното поведение по турската проблема и това на Русия. Въ началото на историята и при образуването на европейските велики сили той вижда пълното господство на разбойнишкото завоевание; и ако съ течение на времето народитѣ на Западъ сѫ достигнали до една култура, която трѣбва да вдѣхва почти и удивление, държането имъ къмъ изостаналитѣ държави и нагорди остава съвършено некултурно и въ пълна зависимост отъ военнитѣ и държавни тѣхни смѣтки, а не отъ нѣкаква филантропия. Градейки на дѣлътъ личенъ опитъ, и привикналъ да схваща най-сѫщественото между много обстоятелства и различни мотиви на действие, Селимински заявява въ увода къмъ тази своя студия: „Всички западни държави, безъ изключение, злорадствуваха при всѣки-дневнитѣ нещастия на православнитѣ въ Турция. Тѣ съвет-ваха турското правителство на всички потиснически макиавел-щини и съ присторено приятелство лицемѣрно вникваха въ душитѣ на тѣзи наивни народи, дебнейки и тѣлкувайки мислитѣ имъ споредъ угодата си и предарайки ги на турското правителство. Много видни европейци приеха мохамедан-ството, за да могатъ да злоупотрѣбяватъ чрезъ силата на властъта съ православнитѣ народи и да наситятъ алчността си чрезъ нещастията имъ. Случаятъ въ 1848 г. съ унгарцитѣ и други забѣгнали въ Турция политически лица е безспоренъ доказъ за достовѣрността на това ми твърдение“.

Неумолимъ реалистъ въ преценката на историческите факти изобщо и на балканските събития частно, Селимински предпазва сънародниците си отъ увлѣчения по обещанията, щедро прѣскани отъ Западъ. „Досега много чужденци сѫ се приближавали до настъ съ разни политически идеи и съ малки и голѣми обещания. Ала какъ трѣбва да се отнасяме къмъ тѣхъ, за да не си изпатимъ? Преди да се обясня, трѣбва да признаемъ, че ние сме въ сношение съ всички народи въ Турция и извѣнъ нея — както овцетѣ съ вѣлцитѣ. Мнозина ни канятъ за единение и единодушие за известни политически цели, ала каква достовѣрност може да имаме, че въ нуженъ случай ще запазятъ обещанията си?“ И като примѣръ, че ве-